ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 25.02.1963 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

16

VLÁDNE NARIADENIE

z 8. februára 1963

o umiestňovaní absolventov vysokých škôl, konzervatórií a stredných odborných škôl

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 14 ods. 1 zákona č. 70/1958 Zb. o úlohách podnikov a národných výborov na úseku starostlivosti o pracovné sily:

Naša spoločnosť poskytuje mládeži v rôznych typoch škôl potrebné odborné vzdelanie. Dôležité úlohy, ktoré absolventi majú plniť vo všetkých odvetviach národného hospodárstva a kultúry, vyžadujú, aby vzdelanie získané na školách sa uplatnilo v súlade s potrebami spoločnosti v odbore, pre ktorý boli vychovaní a aby sa prehĺbilo praxou v pracovnom pomere, do ktorého absolventi vstupujú.

§ 1

Absolventom vysokých škôl, konzervatórií a stredných odborných škôl (ďalej len „absolventi“) sa zabezpečuje zamestnanie v súlade s potrebami národného hospodárstva podľa kvalifikácie, ktorá je určená študijným smerom absolventa.

§ 2

(1) Zamestnávanie absolventov sú povinné zabezpečiť ústredné orgány štátnej správy a ostatné ústredné orgány a ak ide o úseky spravované národnými výbormi, krajské národné výbory (ďalej len „ústredné orgány, príp. krajské národné výbory“) v počtoch a odboroch, ktoré zodpovedajú študijným smerom, a to v rámci príslušnej skupiny odborov, ako im bolo určené plánom rozvoja národného hospodárstva. Na tento účel ústredné orgány, príp. krajské národné výbory alebo orgány nimi poverené určia, ktoré podniky a v akom počte sú povinné absolventov zamestnávať.

(2) Plán rozdelenia počtov absolventov lekárskych a farmaceutických fakúlt a odborných zdravotníckych škôl určí Ministerstvo zdravotníctva po dohode so Štátnou plánovacou komisiou.

§ 3

(1) Na získanie praktických znalostí a skúseností potrebných pre plné uplatnenie dosiahnutého vzdelania pri budovaní vyspelej socialistickej spoločnosti vstupujú absolventi do pracovného pomeru na základnom pracovisku.

(2) Základnými pracoviskami sú pracoviská priemyslových a poľnohospodárskych podnikov alebo obdobné pracoviská, kde je daná možnosť, aby sa absolventi uplatnili priamo v základnej odbornej činnosti, pre ktorú boli vychovaní. Základným pracoviskom nie sú ústredné a krajské orgány, vedeckovýskumné, projektové a vývojové ústavy.

(3) Na iné než základné pracovisko môže do pracovného pomeru nastúpiť

a) absolvent, ktorý pred vstupom na školu pracoval najmenej tri roky v odbore, ktorý zodpovedá jeho študijnému smeru,

b) absolvent teoretického odboru vysokoškolského štúdia; tento absolvent môže nastúpiť do pracovného pomeru vo svojom teoretickom odbore i vo vedeckovýskumnom ústave alebo na vysokej škole, kde bol prijatý v rámci plánu rozvoja národného hospodárstva v súlade s potrebami vedy a techniky. Teoretické odbory určí Ministerstvo školstva a kultúry po dohode so Štátnou komisiou pre rozvoj a koordináciu vedy a techniky a s Československou akadémiou vied.

§ 4

Bez vykonania najmenej trojročnej až päťročnej praxe na základnom pracovisku nesmie byť absolvent, s výnimkou prípadov uvedených v § 3 ods. 3, prijatý ani prevedený do pracovného pomeru v ústredných a krajských orgánoch, vo vedeckovýskumných, projektových a vývojových ústavoch.

§ 5

(1) Podnik je povinný venovať osobitnú starostlivosť odbornému a politickému rastu absolventov a umožniť im získanie praktických znalostí a skúseností potrebných pre úspešné vykonávanie prác zodpovedajúcich dosiahnutému vzdelaniu. Pritom podnik úzko spolupracuje s príslušnými orgánmi spoločenských organizácií, najmä s orgánmi Revolučného odborového hnutia a Československého sväzu mládeže.

(2) Po uplynutí troch rokov praxe je podnik povinný v súčinnosti so závodným výborom základnej organizácie Revolučného odborového hnutia a s výborom závodnej organizácie Československého sväzu mládeže zhodnotiť prácu absolventa a výsledky hodnotenia pripojiť k jeho osobným spisom.

§ 6

(1) O umiestnenie absolventov sa stará v úzkej spolupráci s podnikmi príslušná vysoká škola, konzervatórium alebo stredná odborná škola (ďalej len „škola“). Naväzuje pritom na sústavnú politickovýchovnú prácu vykonávanú počas štúdia, spravuje sa potrebami plánu rozvoja národného hospodárstva a prihliada na politickú a odbornú úroveň absolventa, na jeho odborné záujmy a na jeho zdravotné a rodinné pomery. U absolventov so zmenenou pracovnou schopnosťou sa prihliada na odporúčanie orgánov sociálneho zabezpečenia a vhodnosť ich zamestnania.

(2) Návrhy na umiestnenie absolventov prejednáva príslušná vysoká škola alebo konzervatórium v predposlednom roku štúdia, stredná odborná škola v poslednom roku štúdia v úzkej spolupráci s organizáciou Československého sväzu mládeže, so študentom a príslušným podnikom. Po tomto rokovaní podnik a študent za súčinnosti školy uzavrú dohodu, že do 15 dní po ukončení štúdia dojednajú pracovný pomer.

(3) Škola nenavrhne umiestnenie absolventa v podniku, ktorý pre neho nezabezpečí primerané pracovné a životné podmienky, alebo v podniku, ktorého pracovisko určené pre absolventa (s výnimkou absolventov uvedených v § 3 ods. 3) nemá charakter základného pracoviska; v týchto prípadoch škola požiada príslušný ústredný orgán, príp. krajský národný výbor o určenie iného podniku, v ktorom uvedené predpoklady sú zabezpečené.

§ 7

Vynikajúci absolventi iného než teoretického odboru štúdia na vysokých alebo stredných odborných školách technického alebo prírodovedného zamerania, ktorí boli počas štúdia pripravovaní pre vedeckú činnosť a perspektívne vybratí pre prácu vo vedecko-výskumnom, projektovom alebo vývojovom ústave, na vysokej škole alebo na strednej poľnohospodárskej alebo lesníckej technickej škole (ďalej len „inštitúcie"), sa umiestňujú taktiež do podniku na základné pracovisko podľa ustanovenia § 6 s týmito odchýlkami:

a) pred prejednaním návrhu na umiestnenie s podnikom, na ktorého základnom pracovisku má absolvent pracovať, prejedná škola perspektívnu možnosť umiestnenia absolventa s príslušnou inštitúciou;

b) podnik umožní príslušnej inštitúcii, aby absolventa v záujme jeho vedeckého rastu sledovala po čas praxe v podniku;

c) po uplynutí dvoch až troch rokov praxe v podniku podnik je povinný rozviazať s absolventom pracovný pomer, ak o to požiada príslušná inštitúcia, a uvoľniť ho pre ňu.

§ 8

Iný podnik než ten, s ktorým absolvent uzavrel dohodu o dojednaní pracovného pomeru na základe ustanovenia § 6 ods. 2, nesmie absolventa v období troch rokov od ukončenia jeho štúdia, nepočítajúc do toho dobu výkonu základnej vojenskej služby, prijať do pracovného pomeru s výnimkou prípadov uvedených v § 11.

§ 9

Na prijatie absolventa, s ktorým podnik dojednal dohodu o uzavretí pracovného pomeru, netreba súhlas okresného národného výboru.

§ 10

Absolventi, ktorí nastupujú do pracovného pomeru podľa dojednanej dohody, majú nárok na náhradu nákladov podľa predpisov o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.

§ 11

(1) Pracovný pomer absolventa sa spravuje príslušnými pracovnoprávnymi predpismi. Pred uplynutím troch rokov od ukončenia štúdia sa na rozviazanie pracovného pomeru vyžaduje súhlas príslušného ústredného orgánu, príp. krajského národného výboru; ak súhlasí príslušný ústredný orgán, príp. krajský národný výbor s rozviazaním pracovného pomeru, prejedná súčasne dojednanie pracovného pomeru medzi absolventom a iným podnikom, tak, aby pracovisko, na ktorom bude absolvent ďalej pracovať, zodpovedalo podmienkam § 3 a § 6 ods. 3. Obdobne sa postupuje pri prevode.

(2) V celkom výnimočných prípadoch môže príslušný ústredný orgán, príp. krajský národný výbor dať na žiadosť absolventa pred uplynutím trojročnej doby od ukončenia štúdia súhlas na rozviazanie pracovného pomeru absolventa bez toho, že prejedná dojednanie pracovného pomeru medzi absolventom a iným podnikom. Ďalší pracovný pomer naviaže absolvent predovšetkým s podnikom, s ktorým pracovný pomer rozviazal. Ak to nebude možné, stará sa o jeho umiestnenie okresný národný výbor príslušný podľa miesta bydliska; na takto dojednaný pracovný pomer tohto absolventa sa nevzťahujú ustanovenia § 3 a § 8.

(3) Bez súhlasu príslušného ústredného orgánu, príp. krajského národného výboru môže sa rozviazať len pracovný pomer absolventov, ktorí boli prijatí na štúdium na vysokej škole; pracovný pomer s týmito absolventmi je podnik povinný rozviazať ku dňu nástupu na vysokej škole. To isté

platí o absolventoch, ktorí boli v rámci plánu prijímania vedeckých ašpirantov prijatí za riadnych vedeckých ašpirantov.

§ 12

Na československých občanov, ktorí absolvovali vysoké alebo stredné odborné školy v zahraničí, na ktoré boli vyslaní, sa vzťahujú ustanovenia tohto nariadenia s tou odchýlkou, že ich zamestnávanie zabezpečujú ústredné orgány, pre potrebu ktorých boli vyškolení.

§ 13

Toto nariadenie sa vzťahuje obdobne na študentov, ktorí v prvom termíne nevykonali štátnu záverečnú skúšku, prípadne maturitnú skúšku.

§ 14

(1) Uzavretie dohody o dojednaní pracovného pomeru absolventa s podnikom vyznačí škola v občianskom preukaze absolventa.

(2) Po uplynutí troch rokov praxe vyznačí podnik jej výkon v občianskom preukaze absolventa; u absolventa, ktorý vykonal prax podľa § 3 ods. 3 písm. a), škola vyznačí splnenie požiadavky praxe už pri vyznačení dohody o dojednaní pracovného pomeru absolventa.

(3) U absolventov, ktorí počas štúdia poberali závodné alebo krajské štipendium, podnik vyznačí v občianskom preukaze len splnenie požiadavky trojročnej praxe.

§ 15

(1) Toto nariadenie sa nevzťahuje na

a) absolventov stredných odborných škôl, ktorí boli prijatí ihneď po ukončení štúdia do denného štúdia na vysokú školu alebo do iného ďalšieho štúdia,

b) absolventov štúdia popri zamestnaní,

c) absolventov Vysokej straníckej školy - Inštitútu spoločenských vied pri Ústrednom výbore KSČ,

d) absolventov vysokých vojenských škôl okrem smeru vojensko-priemyslového, absolventov ostatných vojenských škôl, škôl Ministerstva vnútra a výchovných zariadení Ministerstva vnútra,

e) absolventov bohosloveckých fakúlt,

f) cudzích štátnych príslušníkov, ktorí vyštudovali na československých vysokých školách,

g) vynikajúcich absolventov stredných odborných škôl výtvarného smeru, ktorých škola vyberie pre výtvarno-technickú činnosť v príslušných podnikoch a budú nimi prijatí,

h) absolventov vysokých umeleckých škôl v odboroch vychovávajúcich voľne tvoriacich umelcov a na vynikajúcich absolventov hudobného odboru, ktorých vysoká škola vyberie pre umeleckú činnosť v popredných umeleckých zariadeniach a vyhovejú podmienkam konkurzného konania pre príslušné miesto.

(2) Na absolventov, ktorí poberali počas štúdia závodné alebo krajské štipendium, sa vzťahujú len ustanovenia § 4 a § 14 ods. 3.

§ 16

Podrobnosti na vykonanie tohto nariadenia, ako aj spôsob umiestňovania absolventov odborných škôl ustanoví Ministerstvo školstva a kultúry po dohode so Štátnou komisiou pre rozvoj

a koordináciu vedy a techniky, so Štátnou plánovacou komisiou, so zúčastnenými ministerstvami, s Ústrednou radou odborov a s Ústredným výborom Československého sväzu mládeže, príp. Ministerstvo zdravotníctva, ak ide o absolventov stredných zdravotníckych škôl.

§ 17

(1) Podnik je povinný oznámiť okresnému národnému výboru príslušnému podľa sídla závodu menovite dojednanie pracovného pomeru s absolventom v období troch rokov od ukončenia jeho štúdia; súčasne pripojí odpis dohody o dojednaní pracovného pomeru podľa § 6 ods. 2.

(2) Okresné národné výbory dozerajú (§ 10 zákona č. 70/1958 Zb.), či podniky dodržujú ustanovenia o zamestnávaní absolventov podľa tohto vládneho nariadenia, najmä či neporušujú zákaz prijímať do pracovného pomeru absolventov, s ktorými nedojednali dohodu o uzavretí pracovného pomeru podľa § 6. Zistené závady oznamujú príslušnému ústrednému orgánu, príp. krajskému národnému výboru.

§ 18

(1) Za plnenie povinností vyplývajúcich z ustanovení tohoto nariadenia zodpovedajú podniky a všetci ich vedúci pracovníci v rozsahu svojich funkcií. Ak podnik uzavrel s absolventom pracovný pomer v rozpore s týmto nariadením, je tento pracovný pomer neplatný. Doba neplatného pracovného pomeru sa nezapočítava do lehoty troch rokov ustanovenej v § 8.

(2) Za porušenie ustanovení tohto nariadenia sa použijú proti vedúcim pracovníkom podnikov kárne (disciplinárne) opatrenia a pritom im možno znížiť alebo odňať prémie, príp. znížiť základný plat v medziach platového rozpätia určeného pre príslušnú funkciu alebo triedu. Rovnako zodpovedajú vedúci pracovníci škôl za porušenie povinností pri umiestňovaní absolventov.

§ 19

Pre účely tohto nariadenia sa za podnik považujú i iné organizácie a zariadenia, prípadne národné výbory, pokiaľ sú osobným úradom.

§ 20

Na umiestňovanie absolventov, ktorí ukončujú štúdium v školskom roku 1962/63, sa vzťahujú ustanovenia tohto vládneho nariadenia s tým, že návrhy na umiestňovanie absolventov prejednáva príslušná škola podľa § 6 ods. 2 v lehotách určených Ministerstvom školstva a kultúry.

§ 21

Zrušuje sa vládne nariadenie č. 24/1959 Zb. o úlohách orgánov štátnej správy a podnikov v starostlivosti o absolventov vysokých škôl a výberových odborných škôl.

§ 22

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Široký v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.